

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 25.—
za pol leta 13.—
za četrt 8-50
za en mesec 2-20
za Nemójsko ololetno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacija. — Upraviškega telefona št. 183.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Šusteršič o položaju.

Na včerajšnjih volivnih shodih na Ježici in pri St. Jakobu je govoril dr. Šusteršič tudi o političnem položaju na Dunaju. Rekel je, da vlada stoji trenutno pred tremi akutnimi težavami: finančno vprašanje, vprašanje zgradb kanalov in zadeva italijanske pravne fakultete.

Kar se tiče finančnega vprašanja, se zdi, da ni na nobeni strani državne zbornice resne volje, pomagati vladi iz zadrege.

Vprašanje kanalskih zgradb pa ustvarja ostro nasprotstvo med vlado in poljskim klubom.

V zadevi italijanske pravne fakultete pa so težkoče, katere je premagati, posebne narave. Stališče Jugoslovanov k temu vprašanju je iz raznih vzrokov zelo težavno. Jugoslovani priznavajo načeloma eksistenčno pravico italijanske visoke šole v Avstriji, — a kljub temu stoji v danem slučaju v odločni opoziciji proti vladni predlogi. Provižorij s sedežem fakultete na Dunaju ne pomenja nikakršne rešitve zadeve, temveč ustvarja le vir novih preprirov in zmešnjav. Resnična rešitev vprašanja leži le v preložitvi fakultete na nesporna italijanska tla, t. j. v srce laškega Tirola. — Samo po sebi se umeje, da Jugoslovani porabijo priliko, ko se razpravljajo visokošolsko vprašanje, da razgrnejo tudi svoja visokošolska vprašanja in zahtevajo skorajšno rešitev. Jugoslovani so v Avstriji trikrat tako močni kakor Italijani in navdaja jih z opravičeno nejevoljo, da njihove visokošolske potrebe na merodajnih mestih niso našle doselej razumevanja. — To se mora temeljito izpremeniti.

Iz dežele neverjetnosti.

Iz Podlublja se nam piše:

Kar se tiče narodnega nasilstva v koroških šolah, se moremo edino še primerjati Slovakom. Tam, kakor tukaj se s šolami hoče ukrasti mladina. Grafenauer je že marsikatero krivico razsvetlil v državnem zboru, take predrznosti pa še nismo videli koroški Slovenci, kakor sta jo pod patronanco c. kr. okrajnega glavarja vladnega svetnika pl. Grabmayerja v Celovcu izvršila podljubeljska učitelja Čauko in Spendir. Na tihem se je že mnogo v šo-

lah rovalo proti materinemu jeziku in zaničevanje do njega vcepilalo v mlada srca, javno pa se vendar dozda še kaj takega nikjer niso upali storiti. Prva sta morala biti podljubeljska dva. Navzlic protestu župnega urada na deželni šolski svet in onemu krajnega šolskega sveta na šolsko vodstvo, g. J. Arnuš je bil tudi osebno v ime župnega urada in krajnega šolskega sveta pri c. kr. okr. glavarju in ga opozoril na nepostavnosti in demonstracije, ki jih uganja učiteljstvo s šolsko mladino, in vendar so morali vkljub temu slovenski otroci delati štafazo za nemške hujskarije. Ta dva učitelja — Čauko je že večkrat trdil, da mora tako delati, ker bi sicer moral v penzijo — sta namreč za podljubeljsko šolo priredila Sonnwendfeier, kakor so ga razna nemška društva priredila po koroških nemških krajih.

Značilno za postopanje okr. glavarja je, da »ni mogel« verjeti, da je Sonnwendfeier nemška demonstracija, ki nasprotuje šolskim zakonom, »ni mogel« verjeti, da otroci razumejo take fapatične govore, tudi ni v tej prireditvi »mogel« zagledati kršitve šolskega zakona. Z eno besedo, ni se najbrž upal zameriti g. podljubeljskemu učitelju Spendirju. Sam svojega sina ne bi puščal zvečer v gozd, tako se je vsaj izrazil, a kot varih šolskega zakona ni hotel preprečiti, da Čauko in Spendir ne bi gonila ponoči po gozdu delavskih otrok.

Ali ni to imenitno: mali Spendir strahuje vladnega svetnika? Mi prej tega nismo verjeli, a zdaj smo celo prepričani o tem. Toda lepše še pride.

Da so se zagotovili otrok, so jim nakupili klobas in iste v petek delili med šolarje. Ali je to krščanski? Ali se pravi to otroke vzgajati v krščanskem duhu? Ali se zato poučuje krščanski nauk, da ga učitelji pod okriljem c. kr. oblasti morejo teptati z nogami? Gosp. okrajni glavar ni »mogel« verjeti, da je Sonnwendfeier političen. Naj bi je prišel poslušati fanatični govor, ki ga je kričal v tiho noč Spendir pred zbrano šolsko mladino, naj bi le gledal, kako je metal učitelj šopke v ogenj, kako je pozivljaval otroke, da so do pol 11. ure ponoči v gozdu na povelje učiteljevo vpili »Heil!«, kako so slovenski otroci morali prepevati izzivajočo pesem »Stimmt an«. Brati ne znajo — vsaj dobro ne — »Heil« pa so morali kričati, da so še drugi dan bili zahrpani v šoli. G. okr. glavar pl. Grabmayer, ali še zdaj ne morete verjeti, da je Čauko zmožen kaj takega storiti? Pa saj vemo, da ste to že vedeli naprej, saj se je

vendar šlo samo za nas zaničevane, teptane, brezpravne koroške »bindišarje«, ki jih sme prezirati in se jim rogati vsak od prvega uradnega do zadnjega vaškega nemškutarskega šolnika. Hvala Bogu, še imamo našega poslanca, bomo videli, če ne naredimo enkrat konca takim lumparijam!

Hofrichterjeva obsodba.

V soboto ob 5. uri popoldne je vojno sodišče proglasilo Hofrichterju obsodbo. Po razsodbi se Hofrichter degradira in obsodi v dvajsetletno težko ječo. Tisti inozemski listi, ki so poročali, da je prekal Hofrichter svoje priznanje, so bili prav in dobro poučeni zato ga tudi vojno sodišče ni moglo obsoditi na smrt. Po razglašeni obsodbi je Hofrichter kriv hudodelstva zavratnega umora na stotniku Rihardu Maderju in poizkušnega zavratnega umora pri enajstih drugih častnikih, nadalje je kriv hudodelstva skrivde zaradi zlorabe uradne in službene moči, ker je zapeljal profosa Tuttmanna, da je vtihotopil iz zapora po Hofrichterju pisana pisma, s katerimi je poizkušal dobiti krive priče, kriv je hudodelstva, ker je poizkušal še dva nadzorovalna organa zapeljati, da bi mu nesla pisma iz zapora. Kriv je hudodelstva goljufije, ker je poizkušal zapeljati svojo ženo, da krivo priča in ker je ponaredil maršne rute. Pregrešil se je tudi proti subordinaciji, ker je napadal predpostavljeno mu korno poveljstvo in nekega štabnega častnika v članku, ki je bil objavljen v nekem časopisu.

Ves akt sta pregledala višje vojaško in najvišje vojaško sodišče, ker se je šlo pri obsodbi za indicije in ker presegata kazni deset let.

Hofrichter je priznal prostovoljno svoj zločin 27. aprila in vzdržal svoje priznanje pri dveh zaslišanjih in sicer popolnoma prostovoljno. Priznanje je prekal 9. majnika.

Obsodbo so proglasili v soboto popoldne v razpravni dvorani. Pod cesarjevo podobo se je zbralo vojno sodišče. Okna in vrata so bila odprta, na hodniku sta stala dva trobentača. Ob 5. uri je ukazal predsednik podpolkovnik Vidulović, ki je potegnil sabljo, naj se pripelje Hofrichter. Hofrichter je bil priveden v paradni uniformi. Spremljala sta ga profos in straža z nabito puško in z nasajenim bajonetom. Hofrichter je bil med potjo zelo razburjen, opazili so, da ga je bilo sram. Bled, s stisnjenimi ustnicami je vstopil v razpravno dvorano. Ko je vstopil, je vzel

čepico v roko in se lahko priklonil sodnikom, nakar se je vstopil pred klop za priče, za njim sta stala profos in straža.

Nadporočnik Vidulović ukaže trobentačema zatrobiti trikrat znamenje »Klic«. Nato prečita major avditor Wencelides obsodbo, ker je preiskovalni sodnik stotnik avditor Kunz na dopustu. Ob 5. uri 7 minut je bilo vse končano. Trobentača trikrat odtrobita, Hofrichter ni več častnik, marveč navaden jetnik. Morilec se je po razglašeni obsodbi lahko priklonil sodnikom in odkorakal počasi, a s trdimi koraki.

Nastop kazni.

Svojo kazen je nastopil Hofrichter že v soboto. S proglasitvijo razsodbe je bila tudi izvršena degradacija. V Avstriji se namreč pri degradacijah ne uprizarja tista komedija, ki jo ob takih prilikah izvajajo na Francoskem in tudi po drugih državah, da odrežejo zvezde, zlomijo sabljo, — marveč obsojenca se z obsodbo samo degradira in postane po njej nesposoben za državno službo ali za kako vojaško čast. Z degradacijo izgubi obsojenec vse javne naslove, časti, rede, častna znamenja in penzije. Hofrichter ne bo smel več obleči častniške ali kake druge vojaške uniforme. Spada med jetnike prve kategorije, ker je bil častnik, take jetnike imenujejo tudi »honoričione« in so ločeni od jetnikov druge kategorije. Imeti sme tak jetnik v vojaški kaznilnici lastno perilo in civilno obleko. Če nima sredstev, da si nabavi perilo in civilno obleko, jih nabavi erar. Bivši častniki in kadeti jetniki morajo nositi čepico iz haline, po kateri se izpozna, da so jetniki. Hofrichter bo preveden v vojaško kaznilnico. Od zdaj naprej Hofrichter ne dobi nobenega denarja. Zajtrk je prežganka, opoldne vsak dan kuhano meso, juha, prikuha in vsak dan eno porcijo kruha. Vsak dan sme jetnik, če ima denar, izdati za pobiljšek hrane 70 vinarjev. Mesečno enkrat sme sprejeti in odposlati pisma, obiskati ga smejo tudi nesumljive osebe. V zaporu smejo jetniki delati njim prikladne stvari, pod nadzorstvom jih vporabijo tudi v pisarni za pisanje, risanje in računanje. Dovoljeno je, da smejo jetniki v svojem prostem času študirati znanstvena dela, čitati nabožne in poštene zabavne knjige. Ker je Hofrichter obsojen v poostreno težko ječo, se bo pri njem vporabljal tudi post, trdo ležišče in zapor v temnici.

Hofrichterjevo slovo od svoje žene.

Dunaj, 27. junija. Včeraj ob pol 10. dopoldne so obiskali Hofrichterja

LISTEK.

Zanemarjena mladina in učiteljstvo.

(Predavanje č. g. Schuberta, duhovnika na pobiljševalnici v Korneuburgu, na kongresu za prisilno vzgojo v Ljubljani junija 1910.)

(Dalje.)

Čeprav je v novem učnem in šolskem redu odstavek, ki govori o varstvu otrok in mladinski oskrbi kratak, vendar more plodonosno vplivati, ako se prav vporablja migljaje in predpise, ki jih vsebuje, ter se jih spremeni v dejanja. Toda ne zadostuje za učitelja, da pozna samo določila novega šolskega učnega reda, seznaniti se mora tudi z drugimi postavnimi naredbami za varstvo otrok in mladinsko oskrbo.

Od sedanjih obstoječih zakonskih določb za varstvo otrok, je samo ena, ki odgovarja zahtevam sedanjega časa. To je § 177. in 178. splošnega državnjskega zakonika, v katerem se razpravlja o odvetju očetovske pravice v

slučaju, da so starši pozabili na svoje dolžnosti. Toda tudi določila tega paragrafa se morejo le takrat uporabljati, ako ima otrok ali njegovi stariši premoženje, oziroma zadostne dohodke, da se pokrijejo stroški, ki jih zahteva potrebna pomoč. Navadno se poneseči vsak poizkus pomagati vsled pomanjkanja denarja, ako se ne zavzame kako dobrodelno društvo ali zavod za otroka. Sicer obsegajo določila za občine glede na preskrbo ubožcev tudi skrb za vzgojo otrok (§ 24. drž. zakona od 3. decembra 1863). Vendar je znano, da sredstva, ki so določena v ta namen, žalibog v mnogih občinah ne zadoščajo, da bi se moglo kaj uspešnega storiti za več ali manj zanemarjenega otroka. Po § 16. odstavek 2. zak. od 24. maja 1885. dr. z. more varstvena oblast na predlog starišev ali varuhov oddati mladoletne osebe v vzgojevalne ali pobiljševalne zavode. Toda ravnotam, kjer bi bilo ravno najbolj potrebno, da poseže vmes javna oblast, je ta določba brez moči. Ako imajo stariši in ali varuhi od zanemarjenosti otroka koristi ali če nimajo za otrokov nraštveni položaj nobenega razumevanja, ne spoznajo grozeče nevarnosti, potem se ne more pričakovati, da bi storili potreb-

ne začetne korake za otrokovo prisilno oskrbo.

More se računati, da je skoro dve tretjini gojencev bilo oddanih v zavod, bodisi zasebnega ali javnega značaja, na podlagi § 16. Ako hočejo oddati stariši ali varuhi kako zanemarjeno mladoletno osebo v starosti od 6 do 18 let v kak vzgojevalni ali pobiljševalni zavod, potem morajo vložiti pri delnem odboru dotične kronovine lastnoročno podpisano prošnjo, v kateri morajo kakovost in obseg zanemarjenosti natančno navesti. Če se dokaže obenem revščina, je prošnja seveda brez koleka. Tej prošnji treba priložiti sledeče dokumente:

1. rojstni in krstni list;
2. domovinski list;
3. zdravniško spričevalo od občine ali ubožnega zdravnika;
4. zadnja šolska poročila ali nraštvena spričevala mojstrov mladoletne osebe, ki se jo hoče oddati v vzgojevalni ali pobiljševalni zavod;
5. dovoljenje pristojnega c. kr. okrajnega sodišča kot varstvene oblasti;
6. v slučaju, da ima otrok ali starši premoženje, revers, s katerim se zavežejo stariši za plačevanje oskrbovalnih

stroškov, v nasprotnem slučaju pa ubožno spričevalo;

7. ako je otrok nezakonski ali če mu je umrl oče, se zahteva dekret, s katerim je imenovan varuh, kakor tudi dovoljenje varuha, da se sme oddati njegovega varovanca v vzgojevalnico ali pobiljševalnico.

Nobenemu učitelju ne sme biti neznan pomen in uporaba § 16. Nevednosti navadnega človeka iz ljudstva se ni treba nikomur čuditi, kajti ta nima časa niti ga nihče ne sili, da proučuje zakone in odloke. Učitelj pa mora biti kakor v mnogih stvareh tudi v tej zadevi poučen, ker nanj se obrača večina staršev za svet in pomoč. Ako vidi učitelj, da je kak učenec zanemarjen, potem mora v smislu postavnih predpisov vplivati s svetom na stariše, da se ti odločijo uporabiti § 16. Preskrbitev dokumentov, pisanje prošnje, izposilovanje dovoljenja c. kr. okrajnega sodišča je posebno na deželi učiteljeva stvar. Formulari se dobe navadno od zavodov brezplačno. Sicer je vse to no-va obtežitev učitelja, toda ali se more z mirno vestjo gledati, kako ukužuje slab otrok cel razred ter uničuje učiteljev trud?

njegova žena, njegova sestra in odvetnik dr. Pressburger. Navzoči so bili ob obisku major avditor Wencelides, stotnik Ertl, štabni profos in zdravnik. — Hofrichter, oblečen v kazensko obleko, začetoma ni mogel govoriti, a nato je ljubeznivo pozdravil obiskovalce. Razgovarjal se je tri četrt ure s svojo ženo in svojo sestro. Z ženo je šepetal in jo prosil, naj ne misli nič slabega o njem, ker sam ne zna, kako da je postal hudodelec. S solznimi očmi je prosil ženo, naj ga ne zapusti. Upa še vedno na boljše bodočnost. Prosil jo je, naj skrbi, da sinček ničesar ne izve o njegovem zločinu. Stotnik Ertl ni dopustil, da bi Hofrichter govoril z ženo o sodni razpravi. Žena je obljubila, da ga bo večkrat obiskala. Hofrichterjeva sestra je obljubila, da njegove žene ne bo zapustila. Ko sta zapustili dami pisarno, je zaklical Hofrichter za njima: »Ne zapustite me!« Hofrichterca je težko premagala solze. Dolgo časa se je razgovarjal Hofrichter z dr. Pressburgerjem. Pred sodnim poslopjem je stala večeraj celo dopoldne velika množica, ker so mislili, da bodo Hofrichterja videli, ko bo odpeljan v ječo.

Kako je prišel Hofrichter na to, da je odposlal trup.

Dunaj, 27. junija. Zdaj se je tudi doznalo, kaj da je Hofrichterja navedlo, da je odposlal trup. Nekega dne se je izprehajal s svojim psom Trollom po gozdu. Trola je napadel neki pes, ki ga je Hofrichter le s težavo prepočil. Troll je krvavel, kar je Hofrichterja tako razdrazilo, da bi bil najrajše napadalca ustrelil, a obenem mu je šinila v glavo misel, da bi bilo kroglice škoda in da bi se moral tak pes zastrupiti. Takrat se je spomnil, da mu je dal njegov oče leta 1900 ciankali za fotografiranje. Ze takrat je bil ogorčen, ker je bil preteriran in ko je poiskal ciankali, mu je razoren v mislih načrt izvršiti hudodelstvo in razposlal je ciankali štabnim častnikom.

AVSTRO-OGRSKA.

Iz parlamenta.

Kršč.-soc. korespondenca »Austria« dvomi, da se posreči streti slovensko obstrukcijo v proračunskem odseku. — Vladi prijazno časopisje poroča, da je iz strahu pred Nemci in Italijani ministri svet odklonil slovenske šolske zahteve z ozirom na italijansko vseučiliško vprašanje. — »Poljska korespondenca« piše, da je središče položaja zdaj v proračunskem odseku, ki ima prvo sejo v torek. V prvi seji se pokaže, če se more misliti na to, da reši odsek fakulteto, v četrtek se bo že jasno videlo, če bo slovenska obstrukcija uspešna. Slovenci računajo, da dobe v petkovi seji še pet mest v proračunskem odseku in da bodo razpolagali z osmimi obstrukcionisti, kar je za laško fakulteto slabo znamenje. »Poljska korespondenca« sodi, da se še ne ve, kdaj da bodo šli poslanci na počitnice, ki bodo mogoče trajale zelo dolgo. — »Nemškonacionalna korespondenca« poroča, da se bo začasni poslovnik podajšal za dobo enega leta.

Socialnodemokratske demonstracije v Lvovu.

Lvovski socialni demokratje v Lvovu prirejajo demonstracije proti

nameravanemu slavlju grunwaldske bitke. Osobito v soboto so priredili večje demonstracije, ko je lvovski občinski svet sklepal o slavlju.

Prvi potniki na Zeppelinovem zrakoplovu.

Pred par dnevi je bil izročen prvi zrakoplov na svetu rednemu prometu za prevažanje potnikov po zraku. Ta davni človekov ideal je udeležoval Zeppelin s svojim zrakoplovom »Zeppelin VII.«, ki je bil zgrajen za promet med Düsseldorfom in Berlinom. Pod vodstvom grofa Zeppelina je odplul zrakoplov v četrtek ob 3. uri zjutraj iz Friedrichshafna preko Ulma, Stuttgarta, Mannheima ter došel nekoliko pred 12. uro popoldne v Düsseldorf. Z zrakoplovom se je vozilo poleg zrakoplovnega osebja, osem po številu, ter nekaterih članov nemških zrakoplovnih društev, še trinajst oseb, ki so bili prvi potniki na zrakoplovu, namenjenem rednemu prometu. »Zeppelin VII.« je imel izredno lepo vožnjo. Plul je z veliko brzino. Tako je na primer prevozil v treh urah pot od Friedrichshafna do Stuttgarta, dolgo 200 km, torej skoro 70 km na uro. Ob 4. uri je bil nad Ulmom, ob 6. uri nad Stuttgartom, ob 7. nad Mannheimom, kjer je šel nekoliko dež, ob 9. uri je preplul Bingen ob Reni v višini 300 metrov. Nekoliko pred 10. uro je preletel Koblenz, ob trideset na 11. uro Bonn, ob 11. uri in četrto Kolin, okoli 12. ure je prišel v Düsseldorf. V Düsseldorfu je čakalo že celo dopoldne na tisoče ljudi zrakoplova, ob čegar prihodu so nastale gromovite ovacije grofu Zeppelinu. Zrakoplov se je najprej nekoliko kretal po zraku, potem pa se lahko, mirno spustil na zemljo med novimi ovacijami občinstva. Grofa Zeppelina je pozdravil mestni župan ter mu čestital k srečni vožnji. — Kakor izjavljajo potniki, je pihal med vožnjo miren severozapadni. Vožnja je bila cel čas zelo krasna, kakor se zatrjuje. Brzina je bila tolika, da je »Z. VII.« prevozil progo od Mannheima do Düsseldorfa v štirih urah, medtem ko potrebuje brzovlak za to pot 6 ur. Stroji so delovali brez napake in sam grof Zeppelin je bil z uspehom izredno zadovoljen. Skupno je prevozil zrakoplov 400 km v 9 urah pod vodstvom grofa Zeppelina. Zrakoplov je dolg 148 metrov ter obsega 19.000 kubičnih metrov. Zrakoplov, ki more prevoziti 50 do 60 km na uro, a tudi več, more nositi 4000 do 5000 kilogramov, ne vstevši njegovo lastno težo in motore. Ako se prišteje k temu še teža zaloge bencina in olja, ki ga mora vzeti s seboj za vožnjo od 12 do 15 ali do 20 ur, potem more zrakoplov poleg tega vsega nositi še lepo število ljudi. Za potnike je prirejena posebna kabina med obema ladjama, v katerih so stroji in osebje. Ta kabina je urejena zelo praktično in moderno. Ima tudi restavracijo, seveda samo z mrzlimi jedili, kavo, čajem in sektom. Niti ne manjka na zrakoplovu natakarka, ki po predpisih ne sme tehtati nad 60 kg. Velika okna omogočujejo potnikom, ki sede v ugodnih naslonjačih, razgled na vse strani.

Dnevne novice.

+ **Novo podružnico »Slovenske Straže«.** 102. Gorenja Branica, p. Stanjel. — 103. Šenturska gora, p. Cerklje pri Kranju. — 104. Senčur pri Kranju. — 105. Škocijan pri Dobravi (pri Mokronogu). — 106. D. M. na Jezeru, p. Prevalje. — 107. Slivnica pri Mariboru. — Prosimo še enkrat nujno vse somišljenike, katerim je pisarna »Slovenske Straže« poslala potrebne informacije, da se blagohotno odzovejo tekom tekočega tedna. **Čas za organizacijske sestanke za lepo proslavo 10. julija je še v sredo na praznik sv. Petra in Pavla.**

+ **Državnozborska nadomestna volitev v novomeško-örnomaljskem okraju.** Dne 23. junija je sklicala »Kmečka zveza za Belokrajino« shod zaupnikov v Črnomlju, ki se je soglasno izrekel za kandidaturu dež. odbora. prof. Jarca. S tem je doseženo popolno soglasje med novomeškim okrajem in Belokrajino.

+ **Shodi S. L. S.** Včeraj sta se vršila javna volivna shoda na Ježici in pri Sv. Jakobu ob Savi. Na obeh shodih je poročal državni in deželni poslanec dr. Šusteršič o delovanju poslancev S. L. S. v državnem in v deželnem zboru. Volivci so na obeh shodih poročilo poslancev soglasno odobrili in izrekli njemu kakor vsem drugim poslancem S. L. S. popolno zaupanje. Tudi sta se izrekla oba shoda soglasno za načrt deželnega odbora o novem cestnem zakonu. — Shodu na Ježici je predsedoval občinski svetovalec g. Ahlin, shodu pri Sv. Jakobu pa domači g. Župan.

+ **Glasila »Zveze južnih Slavena« napadajo poslance »Zveze južnih Slavena«.** Ze v soboto smo poročali, kako je dala »Edinost« pod nos onim poslancem »Zveze južnih Slavena«, ki so zakrivil, da ni bila v državnem zboru sprejeta resolucija v korist češkim ljudskim šolam na Dunaju. Sedaj se je oglašila tudi »Soča«, ki pravi, da je to »Dalmatinski škandal« ter piše: »Od desetih dalmatinskih poslancev jih je manjkalo šest! Če bi bilo prišlo teh šest, pa bi bilo glasovalo za Stanekov predlog 210 poslancev, proti predlogu 208. — Poročila z Dunaja pravijo, da je zavlada med Čehi velikanska nevolja. Cisto umevno, če vidijo, da v tako važnih trenotkih odmanjka toliko poslancev ter zmajujejo vladne stranke z lahkojo nad »Slovensko Jednoto«. Kakšna slovenska jednota je to, če se v takem momentu pokaže, da ni tu kar tako število njenih članov, vsled česar dobijo Čehi brco, namesto da bi bili dobili večino za svoj predlog. In šlo je za tako važne šole Komenskega na Dunaju! Večina Dalmatincev hodi neka čudna posebna pota. Le tako nekako za silo, ker bi bilo drugače že pregrdo, so v družbi z drugimi jugoslovanskimi poslanci, deljeni so po mišljenju, dalmatinski patriotje, katere je težko spraviti do stališča vzajemnosti, po kateri bi delali jugoslovanski poslanci na Dunaju enotno, po načrtih, v dobroti celega slovenskega juga. Svojo Dalmacijo poznajo, le ta jim lebdi pred očmi še toliko bolj, odkar se je začela zanimati za njo vlada, pa ne radi mirnega spoznanja, koliko so doslej grešile avstrijske vlade nad Dalmacijo, marveč zategadel, ker raste in se jači naš dobri italijanski zaveznik. Večkrat je že dir-

nilo našo javnost neprijetno, da so zavzeli dalmat. poslanci posebno stališče nasproti drugim Jugoslovonom v boju zoper vlado, ali so slučaj, ko se dá kaj takega še tako ali tako opravičiti, toda opisani slučaj od četrtega je tak, da je označba škandal zanj mnogo premila. — Nadejamo se, da dalmatinska javnost ne bo molčala na opisani škandal, marveč da pozove na odgovor malomarneže ter jim pove, kar jim gre. — Dalmacija potrebuje poslancev, ki bodo čutili v sebi dolžnost jugoslovanskih poslancev, ne pa takih, ki omogočajo také sramotne odklonitve, kakor v četrtek, v veliko večelje Nemcev in Lahov, naših najhujših sovražnikov.« — Tudi zagrebški »Obzor« se oglašja z obsodbo. »Reški Novi List« pa pravi: »Gdje su dalmatinski zastupnici? Pitamo mi, i stavljamo to pitanje ne toliko na nje, koliko na njihove izbornike.« — Tako se potrjuje le ono, kar je »Slovenec« opetovano dejal in radi česar je bil od liberalcev napadan: da v »Zvezi južnih Slavena« nekaj ni v redu, da so v njej nezdrave razmere! Kaj poreče sedaj na te upravičene napade »Zveze južnih Slavena«, pri kateri so gospodje vedno tako občutni, kadar »Slovenec« kaj zapiše. Sedaj so nezdrave razmere v »Zvezi južnih Slavena« splošno konstatirane. »Zveza južnih Slavena« in njen načelnik sta pa v prvi vrsti tega kriva, kajti dali so dalmatinskim poslancem popolno pravico umakniti se glasovanju, kadar hočejo. To se je zgodilo od tistega, ki ima zveze z vlado s prozornim namenom pridobiti vladi s tem, da se ji dá prilika za mešetarjenje, par glasov! Prav gotovo načelniku, ki služi vladi, zelo ugaja, ako Dalmatincev pri glasovanju proti vladi in proti Nemcem n. i. Če bi načelniku »Zveze južnih Slavena« bilo kaj na tem, da so vsi dalmatinski poslanci točno na mestu, bi jih moral pravočasno opozoriti na važnost glasovanja in na njihovo narodno dolžnost, tako pa se dalmatinski poslanci na razne načine lahko izgovarjajo. Res čudna je ta igra z interesi avstrijskega Slovanstva! Za nas je prozorna dovolj! S takimi razmerami pa naj obračunajo tisti, ki so v to poklicani, naša stranka to ni. Vsak klub ima tisto disciplino, ki jo zasluži in tistega načelnika, ki ga zasluži!

+ **Ljudsko šolstvo.** Stalno so nastavljeni: Jerica Zebre v Skaručini, Vera Tancig v Izlakah, Ljudmila Abram v Križu pri Turnu, Leopoldina Kogej na Vojskem, Katarina Kobal-Valenčič v Grahovem, Valentin Clemente v Nevljah, Ljudevit Mikulič v Črnomlju, Janko Polak za nadučitelja in Marija Polak za učiteljico v Št. Vidu pri Zatičini, Viljem Tschinkel, Jan. Stalzer in V. Porubsky v Kočevju, Vincenc Brus v Matenji vasi, Jan. Gabrovšek za nadučitelja v Spodnji Idriji. Učno mesto na Koroški Beli se še enkrat razpiše za moške učne moči. V pokojena sta nadučitelj Simon Punčuh v Šmarju pri Ljubljani in Florjan Rozman v Krškem. Kotnikovo ustanovo se predlaga theniku Viktor Behler. Četrta mestna deška ljudska šola v Ljubljani se ustanovi ob Dunajski cesti. Anton Germek se prestavi iz Komende v Krašnje. — Denarne nagrade iz premoženja bivšega vrtnarskega društva dobe Jož. Perz, Maks Bajc in Jož. Goršek, iz ustanove Fr. Metelka Andr. Škulj, Jan. Kocjančič, Leopold Punčuh, Jož. Azman, Mart. Matko in Fr. Stular. — Dalje sta imenovani: Ana Bantan za Belo cerkev, Marija Tomc za Ribnico, Jožef Perz za Lienfeld, pl. Foedransperg v Dol. — V Palčah se zgradi nova šola, na Dobrovi četrta provizorični razred. — Začasno je upokojen nadučitelj Jan. Poznik.

+ **Občinske volitve v Komnu** so potrjene in rekurz zavržen. Bliža se torej konec liberalni strahovladi v Komnu.

+ **Nečuvena nemška oholost.** Od bohinskega jezera se nam piše: Nekaj nečuvenga si je pred dobrim tednom dovolila nemška oholost ob bohinskem jezeru. Žena notarja dr. Vock-a je kupila ob jezeru nekaj sveta. V mapi pa ga je več pripisanega na njeno ime, kakor ga je v resnici kupljenega. Dotični svet, ki si ga po krivici lasti, je od pamtiveka občinska last. Tu ima občina ob vodi tudi svoje ladišče. Med tem občinskim svetom in parcelo dr. Vockove je stal lesen plot. Ker je Vockova na vsak način zahtevala, da se plot podere, a se občina na njeno zahtevo ni mogla ozirati, pošlje ženska nekaj svojih ljudi, ki meni nič tebi nič razmečejo plot po tleh, obenem pa prav na divjaški način razdenejo leseno barako kjer je prodajala gdca Karolina Nagl razglednice. Z začudenjem, a obenem z ogorčenjem se ozirajo tujci, ki obiskujejo bohinsko jezero, na to podrtijo, ki seveda zelo povzdiguje lepo okolice in glasno priča o »visoki nem-

Prešeren in romantika.

Jos. Puntar, Gradec.

(Dalle.)

Bei einer Seele, deren bloß tätige Kraft schon das edle, große Ganze der Natur in dunkler Ahndung faßt, kann die deutlich erkennende Denkkraft, die noch lebhafter darstellende Einbildungskraft und der am hellsten spiegelnde äußere Sinn, hörbar, oder doch der Einbildungs-im Zusammenhange der Natur sich nicht mehr begnügen.

Alle die in der tätigen Kraft bloß dunkel geahndeten Verhältnisse jenes großen Ganzen, müssen notwendig auf irgend eine Weise entweder sichtbar, hörbar, oder doch der Einbildungskraft faßbar werden; und um dies zu werden, muß die Tatkraft, worin sie schlummern, sie nach sich selber, aus sich selber bilden. — Sie muß alle jenen Verhältnisse des großen Ganzen, und in ihnen das höchste Schöne, wie an den Spitzen seiner Strahlen, in einen Brennpunkt fassen. — Aus diesem Brennpunkte muß sich, nach des Auges gemessener Weite, ein zartes und doch getreues Bild des höchsten Schönen runden, das die vollkommensten Verhältnisse des großen Ganzen der Natur, eben so wahr und richtig, wie sie selbst, in seinen kleinen Umfang faßt.

Weil nun aber dieser Abdruck des

höchsten Schönen notwendig an etwas haften muß, so wählt die bildende Kraft, durch ihre Individualität bestimmt, irgend einen sichtbaren, hörbaren, oder doch der Einbildungskraft faßbaren Gegenstand, auf den sie den Abglanz des höchsten Schönen im verjüngenden Maßstabe überträgt. — Und weil dieser Gegenstand wiederum, wenn er wirklich, was er darstellt, wäre, mit dem Zusammenhange der Natur, die außer sich selber kein wirklich eigenmächtiges Ganze duldet, nicht ferner bestehen könnte, so führt uns dies auf den Punkt, wo wir schon einmal waren: daß jedesmal das innere Wesen erst in die Erscheinung sich verwandeln müsse, ehe es, durch die Kunst, zu einem für sich bestehenden Ganzen gebildet werden und ungehindert die Verhältnisse des großen Ganzen der Natur, in ihrem völligen Umfange spiegeln kann.

Str. 19: »Da nun aber jene großen Verhältnisse, in deren völligen Umfange eben das Schöne liegt, nicht mehr unter das Gebiet der Denkkraft fallen, so kann auch der lebendige Begriff von der bildenden Nachahmung des Schönen, nur im Gefühl der tätigen Kraft, die sie hervorbringt, im ersten Augenblick der Entstehung statt finden, wo das Werk, als schon vollendet, durch alle Grade seines allmählichen Werdens, in dunkler Ahndung, auf einmal vor die Seele tritt, und in diesem Moment der ersten Er-

zeugung gleichsam vor seinem wirklichen Dasein, da ist, wodurch alsdann auch jener unehnbare Reiz entsteht, welcher das schaffende Genie zur immerwährenden Bildung treibt.«

Str. 21: »Weil nämlich das Wesen des Schönen eben in seiner Vollendung in sich selbst besteht, so schadet ihm der letzte fehlende Punkt, soviel als tausend, denn er verrückt alle übrigen Punkte aus der Stelle, in welche sie gehören. — Und ist dieser Vollendungspunkt einmal verfehlt, so verlohnt ein Werk der Kunst der Mühe des Anfangs und der Zeit seines Werdens nicht; es fällt unter das schlechte bis zum unnützen herab, und sein Dasein muß notwendig durch die Vergessenheit, worin es sinkt, sich wieder aufheben.«

Str. 25: »Von den Verhältnissen des großen Ganzen, das uns umgibt, treffen nämlich immer so viele in allen Berührungspunkten unsres Organs zusammen, daß wir dies große Ganze dunkel in uns fühlen, ohne es doch selbst zu sein: die in unser Wesen hineingesponnenen Verhältnisse jenes Ganzen streben, sich nach allen Seiten wieder auszudehnen: das Organ wünscht, sich nach allen Seiten bis ins Unendliche fortzusetzen, es will das umgebende Ganze nicht nur in sich spiegeln, sondern soweit es kann, selbst dies umgeben. (Dalle.)

Ški kulturi. Seveda so se storili takoj potrebni koraki, da se za vse čase dožene, čegar je dotični svet ob jezeru. Že pred par leti je izkušal nemški državni hotel po vsej sili zabraniti domačinom na tem kraju pristanišče za čolne in komaj so si ohranili občani svojo posest. Res, nemška predrznost pri nas je brezmejna! Bohinjci, varujte svoje jezero, sicer utegnejo priti kmalu časi, da do svojega jezera niti stopiti ne boste smeli!

Zavist skoro zahtevala dvoje človeških žrtv. Pretečeno soboto je posestnik Šiler v Češči vasi, fara Prečina, sušil na travniku seno s svojim pastorkom 17 letnim Jožetom, kateremu je očim. Med delom je pastorek ugovarjal, da dela brezplačno doma, da bode šel raje delat v opekarno. Beseda je dala besedo, Šiler je nekoliko oplazil po fantu, nakar je ta vzel iz voza drog ter udaril po očmu, ga zadel na glavo in mu prebil lobanjo na široko ter ga nato še večkrat udaril ter zadel po drugih delih života. Fant do skrajnosti razljučen, je konjem porezal vsa jermena in tako pokončal konjsko opravilo, konje spustil, sam šel domov po puško, s katero je nameraval očma ustreliti, ker so pa tega nesli v drugo hišo, ni mogel izvršiti zlobnega namena. V strastni togoti je sprožil puško sam v sebe ter se smrtno nevarno obstrelil. Poslali so po duhovnika, da ga je dejal v poslednje sv. olje, ker je bil v nezavesti. Gospodarja so prepeljali v bolnišnico v Kandijo. Ko se je fantu vrnila zavest, je izpovedal orožniku, da je to storil, ker ga sosedje hujskajo proti očmu. Poškodovani Šiler je zelo varčen, priden in blag mož, ker si s pridnostjo pomaga, je zavist tem večja. Ta zavist je skoro zahtevala dvoje človeških žrtv.

Grozna nevihta, ki je razsajala dne 24. junija zvečer je zahtevala tudi v vasi Šenčur žrtve. Posestnik Fran Ilija, po domače Levec, je ravno spravljal s svojo družino mrvo v kozolec, ko strašno zagrmilo in udari strela med nesrečno družino. Fran Ilija je izdihnil čez nekaj minut, a hlapca in deklo ter še nekega posestnika, ki je stal v bližini, je tako omamilo, da so se zavedli šele drugo jutro. Hlapec in dekla sta nevarno ranjena.

Kat. slovensko izobraževalno društvo v Šenčurju pri Kranju vabi k veselici, katero priredi na praznik sv. Petra in Pavla popoludne ob 3. uri. — Spored: 1. Tamburanje. 2. Petje. 3. Igra »Sveta Elizabeta«. 4. Prosta zabava. — Cene rpostorom: Rezervirani sedež 2 K, I. vrsta 1 K, II. vrsta 60 vin., stojišča 40 vinarjev. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Življenjepis sv. Cirila in Metoda je danes izšel; cena 14 vinarjev, 10 izvodov 1 K 20 vin., 100 izvodov 11 K. Udom »Apostolstva sv. Cirila in Metoda« se bode knjižica delila brezplačno. Razpošiljanje je iz prijaznosti prevzela prodajalna K. T. D. (Ničman).

Društvo zdravnikov na Kranjskem imelo je dne 24. t. m. svoje mesečno zborovanje v deželni blaznici na Studencu. Udeležniki ogledali so si ves zavod, pri čemur so se prepričali, kako zelo primanjkuje prostora in kako nujno potrebna je razširjava blaznice. Nato je v dnevnem prostoru moškega oddelka demonstriral vodja dr. Göstl dva zanimiva slučaja psihičnega obolenja vsled nezgod, ordinarij dr. Divjak pa je predstavljal šest slučajev melanholije v različnih štadijih. Zvečer sedli so udeležniki na povabilo zdravnikov zavoda k mizi, pri čemur jim je kaj ljubeznivo postregla gospa dr. Divjakova. Dvorano, v kateri se je vršil ta zadnji sestanek, izpremenil je bil deželni vrtinar v pravi cvetličnjak. Lepi in zanimivi izlet ostal bo vsem udeležnikom v najboljšem spominu.

Zdravniški kongres v Sofiji. Sobotno notico popravljamo v toliko, da uprava srbskih železnic ni dovolila redukcijo na 70 odstotkov, temveč da je 70 odstotkov popustila, tako da bo udeležnikom kongresa plačati le 30 odstotkov voznih stroškov. Vožnja iz Belgrada do Caribroda na bulgarski meji stala bo tja in nazaj le 18 frankov. Na Bulgarskem je vožnja prosta. Kdor se ni mogel obrniti na osrednji odbor v Sofiji, dobi člansko izkaznico, ki služi obenem kot legitimacija, pri predsedniku slovenskega narodnega odbora, dr. Demeter Bleiweis-Trsteniškem.

Otroci našli očeta obešenega. Obesil se je v četrtek, 23. t. m. popoldne kmet Jožef Faganek iz Dol. Vrtojbe. Njegovi otroci so ga našli visečega v podstrešju, ko jih je mati poslala po turšico za kokoši. Ubogi otroci, kako so se prestrašili videči ta grozni prizor! Zbežali so napol mrtvi od strahu. Pravijo, da se mu je potemnil um. Zapušča vdovo s petimi malimi otroci.

Bivši nadškof zadrski, Dvornik, je te dni odpohtoval v Švico, kjer ostane

poleti, a potem se več ne vrne v Zadar, ampak se nastani na Sušaku pri Reki.

Staroslovensko službo božjo bo imel 5. julija, na dan sv. Cirila in Metoda, v Zagrebu pod milim nebom na Griču kanonik dr. Dane Šajatović. Pri službi božji bodo pela vsa zagrebška pevška društva, seveda samo staroslovenske cerkvene pesmi.

Podražena zdravila. Osrednji odbor »Drž. organizacije avstrijskih lekarnarjev« je sklenil, ukreniti potrebne korake pri notranjem ministrstvu, da se zvišajo tarifne cene različnim predmetom, zlasti obvezilom, zaradi vedno večjega podražanja teh izdelkov.

Žrtve viharja. Tisti večer, ko je bilo strahovito neurje na Vrhniki, je strela ubila vola posestniku J. Janša v Žažarju pri Podlipi; užgala je tudi hlev, a silen naliv je k sreči ogenj pogasil.

Dr. Kordeš na »potovanju«. Iz Tržiča se nam piše: Zadnje dni preteklega tedna je strašil po našem trgu Ljubljancem dobro znani dr. (?) Kordeš. Nosil je s seboj v nemškem jeziku pisano vabilo, s katerim je vabil na neko predavanje v gostilni pri pošti, kjer bo pripovedoval o svojem potovanju itd. — Če se je predavanje vršilo in kdo je bil tako srečen, da je poslušal veleučnega! dr. Kordeša, piscu ni znano.

V cerkvi je umrla včeraj zjutraj v Škofji Loki Ana Prosen iz Karlovca. Med jutranjo službo božjo v župni cerkvi je je zadela kap. Mogla je prejeti le še sv. poslednje olje kar v cerkvi, kjer je koj nato umrla. Prepeljali so jo domov.

Kancelar Fran Josipovega reda. Cesar je imenoval bivšega deželnega predsednika kranjskega, tajnega svetnika barona Heina kancelarjem Fran Josipovega reda.

Nov žitni škodljivec. Namesto majnikovega hrošča se je v velikih množinah prikazal takozvani junijski hrošč, ki pridno srče sedaj še mlečno žitno zrnje in tako napravlja poljedelcem mnogo kvare. Junijskih hroščev je zlasti veliko v ljubljanski okolici, pa tudi drugje jih ne manjka.

Dva metra 73 cm visoko rž ima gospod Valentin Cirman v St. Vidu nad Ljubljano in se ista lahko vidi pri Jožefu v St. Vidu.

Stari divjasetkronski bankovci, bledordeči, se morejo zamenjati le še do 30. junija t. l. ter so potem neveljavni.

Važna rzsodba za davkoplačevalce. Finančni senat upravnega sodišča je izdal važno rzsodbo glede na vprašanje o določitvi davka na dohodek davkoplačevalcev. Upravno sodišče je imelo opraviti s sledečim slučajem. Dohodki nekega trgovca so se določili na 100.000 kron, ter se je tudi trgovca z ozirom na to primerno obdavčilo. Trgovca pa je v vzklicu dokazoval, da njegovi dohodki niso večji kot 51.328 kron, kar more tudi dokazati s svojo glavno knjigo, ki jo vodi po ameriškem sistemu. Vzklicna komisija za osebno dohodnino v Šleziji pa ni smatrala glavne knjige trgovčeve za zadostni dokaz ter je vsled tega obveljalo višje obdavčenje kot pravo. Upravno sodišče pa je rzsodilo v prilog trgovcu ter zavrglo rzsodbo dohodninske komisije zaradi pomanjkljivega postopanja. V rzsodbi upravnega sodišča se izreka, da nudi glavna knjiga trgovčeva, četudi ni mogoče popolnoma verodostojen dokaz za visokost dohodkov, dovolj podatkov zelo važnih za določitev dohodkov, kar se ne more zavreči.

Roko je zmečkalo dne 23. t. m. 16letnemu Lovro Novaku v opekarni K. Jelovška na Vrhniki. Novak je bil zaposlen pri stroju za izdelovanje rezne strešne opeke; podajal je zemljo med valjarja, katera sta ga prijala za roko in mu jo tako poškodovala, da je najbrže izgubljena za celo življenje. Novaka so prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano. Nekaj nepopisno težkega je pogled v prihodnost še tako mladega ponesrečenca, zlasti še, ako se pomisli, da bo po sramotno nizki dnevni plači 1 K 50 h odmerjena tudi pokojnina, ki mu jo bo izplačevala zavarovalnica proti nezgodam v Trstu. Naj tu gospod dvorni založnik pokaže dejansko, če ima res kaj srca za svoje delavstvo, s tem, da ponesrečenemu od ogromnih svojih dohodkov nakaže toliko, da mu bo mogoče živeti.

Žalosten kresni večer. Iz Trebelnega se nam piše: Po Dolenjski se sveti na kresni večer brez števila lučic na hribih, na bregovih in tudi po ravnini. Letos smo pa obhajali kresni večer brez kresov, mesto lučic švigal je nad nami grozeč blisk, mesto streljanja iz topičev smo slišali votlo gromenje, mesto isker, ki so od kresov sicer se vzdigovali in padale okrog, padalo je ledeno zrnje. In koder se je to strašno ledeno zrnje vsulo, se poznajo strašni

sledovi. Pod drevesi leži listja mnogo odbitega na tleh, na njivah štrle prazne bilke kvišku, ker mnogoteri klas, in sicer navadno najlepši, leži strn na tleh; v vinogradih je zlomljena marsikatera mladika pod silo trdega zrna in marsikateri cvet vinske trte, ki je začela ravnokar cvetsti, je strt. Po travnikih so imeli pridni kmetovalci odkošene mnogo trave, ki se je čez dan dobro presušila, kopice, toda vode so prihrule in obdale kopice in če jih niso odnesle, so jih vsaj premočile, tako da je vse pomočeno od zgoraj po dežju in toči, od spodaj po vodah. Tak žalostni kresni večer je bil menda po vsej Dolenjski. Toča je bila po občinah Mokronog in Trebelno, toda ne po vseh krajih. Na Trebelnem so dobili pod kapom še drugi dan opoldne za lešnik debela ledena zrnja skupaj sprijeta. Nebo je še vedno z oblaki prepreženo in kmet z žalostjo opazuje vetrove, ki pa nočejo naznanjati tolikanj zaželjenega lepšega vremena.

Veliko vrtno veselico na Selu pri Oražnu priredi »Slov. katol.« izobraževalno društvo v nedeljo, dne 3. julija, popoldne ob pol 4. uri. Veselica se vrši ob vsakem vremenu na vrtu ali v velikih dvoranah.

Za podržavljenje zagrebške policije se izdeluje načrt pri hrvaški deželni vladi. Obenem se število policije peš in na konjih zviša od 100 na 130, oziroma od 16 na 20. Reorganizacija se izvrši še letos jeseni.

Nagrobni spomenik Vrazovi Ljubici postavijo Hrvatje v Samoboru.

Bolgarski zelenjadarji v Zagrebu štrajkajo. Vsled del za električno železnico je mestna občina odredila, da se en del kupčevalcev in prodajalcev z Jelačičevega trga preseli na Preradovičev trg ter se tako trg obenem decentralizira. Vsi drugi so se ukazu pokorili, le Bolgari, ki so edini večji pridelovalci zelenjave ne le v Zagrebu, marveč na vsem Balkanu in v velikem delu Ogrske, so se uprli in stopili v štrajk. Dva dni niso prišli s svojo robo na trg, vsled česar so cene hipoma silno poskočile. Občinstvo je bilo ogorčeno na Bolgare, ki tiranizirajo celo mesto z 80.000 prebivalci, dasi jih je komaj za eno pest; zahtevalo se je od vseh strani, da občina preskrbi v bodoče za solidno konkurenco. Končno je v soboto prišlo do kompromisa med Bolgari in občino, vendar pa slednja prične s prodajo zelenjave v lastni režiji.

Hrvaška.

Srbsko-hrvaška koalicijska enotna tranka?

Casopisi poročajo, da se v srbsko-hrvaški koalicijski resno dela na to, da se ista spremeni v enotno stranko z edinstvenim programom. Vršilo se je v tej zadevi že več posvetovanj, posebno važno pa bo bodoči četrtak. Seve pri tej važni spremembi sodeluje tudi Khuen, saj bo to njegova, t. j. vladna večina, s katero bo vladal na Hrvaškem in ki mu bo na razpolago tudi v Budimpešti. Kakor se poroča, je Khuen naznanil hrvaški delegaciji v Budimpešti, da pravaški program iz leta 1894 nikakor ne more služiti za temelj novi organizaciji, t. j. enotni gubernamentalni stranki, v katero se ima preosnuti koalicijska. To je pač jasno na prvi pogled, če pomislimo, da so v koalicijski razven Srbov tudi bivši člani »Nar. stranke«, t. j. mažaroni. Pravaši, kolikor jih je v koalicijski, so pa menda le drugače računali, ker so vsled Khuenove izjave užaljeni in baje ne bodo prisostvovali ustanovitvi te stranke.

Spremembe pri hrvaški vladi?

Iz Budimpešte se poroča, da ima podban Chavrak postati hrvaški minister, dr. Amruš bi ga nasledil v podbanstvu, a namesto njega bi postal načelnik v naučnem oddelku dr. Rauer.

Hrvaški vladni oglasi v mažarskem časniku.

Hrvaška vlada je odredila, da se imajo odslej vsi njeni oglasi razven v »Narodnih Novinah« in »Agramer Zeitung« prihbečvati tudi v zakonem mažarskem lističu »Szlavoniai Magyar Ujság«, ki izhaja v Osjeku.

Ljubljanske novice.

Ij Velika vrtna veselica na čast udeležencem obrtnega shoda, sklicanega od vis. deželnega odbora vojvodine Kranjske, na vrtu Rokodelskega doma. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi na veliko vrtno veselico, ki jo priredi na čast udeležencem obrtnega shoda, sklicanega od deželnega odbora vojvodine Kranjske v sredo, dne 29. junija tek. l. — Spored:

1. Petje pevskega zbora Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov. 2. Godba sl. ljubljanskega seksteta. 3. Srečolov. 4. Saljiva pošta. 5. Saljivi kuplet: »Postrešek«. 6. Saljivi dvošpev: »Dolgi ozki Longin in mali debeli Benjamin«. 7. Saljivi trospev: »Kamniški knajpovci«. 8. Prosta zabava. — Začetek ob pol 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 vin. Preplačila se v prid društva hvaležno sprejemajo. Spored petja in godbe se dobi pri blagajni zastoj. — V slučaju neugodnega vremena bo veselica pri pogrujenih mizah v veliki dvorani Rokodelskega doma z istim sporedom. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Nad ljubljanske mesarje dežuje zadnji čas različnih obtožnic. Hvalevredno je strogo tržno nadzorstvo in proti temu nimamo nič, samo — ako se od mesarjev zahteva, da ni pri nobenem niti četrt kile kakega nekoliko smradljivega mesa, **tedaj bi se v prvi vrsti moralo skrbeti, da se mesarjem da potrebne predpogoje**, ki bodo izključevali vsako nesnažnost! Ni pravično na eni strani samo ovajati, na drugi strani pa prav nič storiti za zboljšanje tržnih in hladilnih shrambnih prostorov. V mestni klavnici so tako smradljivi prostori, da je to uprav nečuvno, v mestnih ledenicah, kamor mesarji morajo shranjevati meso, so pa taki nedostatki, da bi take ledenice, če bi bile last zasebnika, oblast gotovo zaprla in zasebnika kaznovala. Prav nič čuda ni, ako včasih najbolj sveže meso v takih prostorih povrh postane defektno. Zato pa naj se pravično ravna: Prej kot mesarje naj se kaznuje tiste, ki so krivi takih razmer in ki nočejo vedeti, kaj je tozadevno njihova najnujnejša dolžnost v zdravstvenem oziru! Gospodje pri magistratu: pri vsakem koščku smradljivega mesa priimate sebe za nos!

Ij Odlikovanje zaslužnega moža. V nedeljo, dne 26. t. m., ob desetih dopoldne se je vršilo lepo slavlje v okrašeni čakalnici I. razreda na južnem kolodvoru. Pripel je namreč postajenačelnik g. Šusteršič častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje premikaču g. Stefanu Zvokeljnu. V lepem nagovoru je slavil načelnik jubilaranta, ki je skozi dolgo dobo 40 let vestno opravljal nevarno in naporno službo premikača, kar je tem večjega pomena, ker je prejšnje čase trajala služba neprestano po 24 ur. Slavljenec ni znal varovati le svojega življenja, marveč tudi življenje in pred nesrečo službeno in potujoče osobe. Stavi slavljenca za zgled vsemu osonu in želi, naj bi ga po najvišjem mestu podeljeno odlikovanje še dolgo vrsto let dičilo. S trikratnimi slava-klici na cesarja je zaključil načelnik jubilejno slavnost. I mi čestitam slavljenču, zvestemu članu »Prometne zveze«, ki kljub dolgoletni nevarni službi ne izgleda, da ima že 64 let. Mnogajeta leta!

Ij Prvo ljubljansko uradniško gošpodarsko društvo opozarja še enkrat vse svoje cenjene člane in prijatelje, da se vsakdo, ki mu je prosep našega društva pri srcu, udeleži rednega občnega zbora, ki se vrši danes v ponedeljek točno ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu restavracije »Novi svet«, Marije Terezije cesta št. 14. Prav vljudno vabi tudi častite soproje naših članov, da se tega zborovanja sigurno udeleže. — Načelstvo.

Ij Osebna vest. V hotelu »Union« sta se nastanila eksk. poveljnik 3. topničarske brigade, fml. Karol Janka, ki je prišel nadzorovat 7. topničarski polk ter generalmajor Henrik Fath, poveljnik 12. pehotne brigade v Celovcu, ki je prišel nadzorovat 1. bataljon 17. pešpolka.

Ij Ljubljaniča je tekla včeraj nazaj proti svojemu izviru. Vsa Štefanja vas je šla gledat ta čudni pojav. Bilo je takole: Gruberjev kanal je z zatvornico ločen od glavne struge in je bil suh. Na drugem koncu, kjer se Gruberjev kanal zopet strne z glavno strugo, je pa tudi zadelan, da ne more vanj voda iz glavne struge. Zadnje dni je pa zavoljo vednih ploh in nalivov Ljubljaniča v glavni strugi narasla, in ker niso zatvornice odprli, je pa voda na drugem koncu prodrla zagrajo (kamenje, šoder in deske) in je udarila v Gruberjev kanal. Drla je z veliko silo po Gruberjevem kanalu navzgor proti zatvornici in mi smo bili priče, kako je enkrat tekla Ljubljaniča nazaj.

Ij Dela v Gruberjevem prekopu. Včeraj so morali odpreti deloma jez na Prulah, da se je omogočilo hitrejšo odtokanje narasle Ljubljaniče. Voda je zopet odnašala mnogo orodja, katerega so delavci lovili v vodi. Pretekli teden so položili na levem bregu pod železniškim nasipom dolenjske železnice nov tir do jezua. Ta tir, kakor tudi druge priprave so sedaj poldrug meter pod

vodo. Pri klavnici je tudi veliki stroj za odkopavanje zemlje v vodi. Stroj ne bo mogel skoro cel teden delati. Tudi druga dela so ustavljena toliko časa, da se odteče voda. Pretekli teden je dobilo podjetništvo 50 novih delavcev.

Ij Poplava grozi. Vsled silnega deževja predzadnje noči je vodovje tako naraslo, da se je v nižje ležečih krajih bati poplave. Ljubljana je bila včeraj 2 metra 10 cm nad normalom in je začela po malem prestopljati bregove, vsled česar so morali v Gruberjevem kanalu odpreti jez, da preprečijo vsaj za prvo silo grozečo poplavo. Ne senu povzročena škoda je občutna.

Ij IV. umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča, Ljubljana, Latermannov drevored. V četrtek, 30. t. m. ob pol 12. uri se vrši otvoritev razstave »Jednote umelcu výtvarných v Praze«. Posebna vabila k otvoritvi se ne razpošiljajo; zato si usoja prireditelj razstave tem potom vljudno vabiti vse c. kr. oziroma deželne in mestne oblasti, nadalje vse prijatelje umetnosti, posebno pa v Ljubljani navzoče Čehe k obilni udeležbi. Vstopnina za dan otvoritve znaša 2 K.

Ij Ljubljanski kupci na češkem. Nemški češki časopisi poročajo, da sta veliko posestvo Fichtenbach na Severnem Češkem kupila gg. Knez in Kaušek iz Ljubljane.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Kastelic, posestnikov sin, 19 let; Ivan Aljancič, kočaričin sin, dva meseca.

Ij Za poštne asistente so bili imenovani poštni vežbeniki: Viktor Kenich, Ivan Svetina in Konstantin Solari v Trstu; Edvard Schonta v Gorici, Henrik Mislej v Ljubljani in Jurij Sergovič v Pulju.

Ij Gospod Milivoj Stojković, ravnatelj potujočega gledališča, s svojo gospo priredi s prijaznim sodelovanjem članov slovenskega gledališča, gospic Peršlove, Verice Danilove in Juvanove ter gospodov Danila in Bukšeka gledališki večer s petjem v sredo, 29. t. m., v areni »Narod. doma«. Začetek zvečer ob 8. uri. Gospod Stojković je bil svojedobno večletni član zemaljskega kralj. gledališča v Zagrebu in član slovenskega gledališča v Ljubljani.

Ij Konj se ustrašil avtomobila. V soboto popoldne je pred hotelom »Union« splasil izvošček Evtahiju Lipcu konj in zdirjal po Miklošičevi cesti na Marijin trg, kjer je padel in se na desni strani života in desni nogi poškodoval. Konj se je ustrašil nekega avtomobila.

Ij Kolesar povozil. V soboto popoldne je pri sv. Jakoba mostu povozil s kolesom Josip Bukovnik, pivovarski pomočnik, 70letno Barbaro Weissovo. Pri padcu je Weissova zadobila več težkih poškodb.

Ij Z odra je padla včeraj popoldne 11letna Marija Engeljeva, stanujoča na Prulah št. 6, iz neke stavbe na Grubarjevem nabrežju. Deklica je šla sama na odmer in padla štiri metre globoko. Pri padcu se je na glavi težko telesno poškodovala.

Ij Vihar smo imeli danes zjutraj v Ljubljani. Vihar je polomil precej velevja in pometal s streh nekaj opeke.

Znanost in umetnost.

*** Sv. Ciril in Metod,** slovanska apostola sv. vere in cerkvene edinosti. Ljubljana 1910. Str. 32. Cena 14 vin., 10 izvodov 1 K 20 vin., 100 izvodov 11 K. Udje »Apostolstva sv. Cirila in Metoda« lobijo knjigo brezplačno; navodilo za razdeljevanje knjižice je na 2. strani ovitka. — To je najboljši slovenski življenjepis sv. slovanskih apostolov. Ivarina je lepo pregledno razdeljena v 26 kratkih poglavij; posamezna poglavja se berejo kakor odlomki lepe povesti. Za uvod je krasna pesem Silvina Sardenka v čast sv. Cirilu in Metodu. Knjižica je primerna za mladino in odrasle. Delite jo med mladino, razširjajte jo med ljudstvom. Razpošiljanje je iz prijaznosti prevzela prodajalna »Katol. tiskovnega društva« (Ničman); dobiva se tudi v »Katol. Bukvarni« in pri »Apostolstvu sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani.

Lloydov parnik „Trieste“ pogrešajo.

Kakor poročajo iz Trsta, že par dni pogrešajo Lloydov parnik »Trieste«. Parnik je bil na vožnji iz Trsta v Bombay. Baje je zašel v Indijskem oceanu v neki tajfun. Parnik »Salezia« ga išče. Danes popoldne smo o tem dobili poročilo iz Trsta: O parniku »Trieste« nimajo na ravnateljstvu Lloyda še do zdaj nobenega obvestila in se zato boje, da se je potopil. Objavili so listo potnikov. Vsi potniki so Angleži razun grofa in grofice Thun.

Štajerske novice.

š Nemška zmaga v celjski okoliški občini? Nemški listi javljajo, da je celjsko okrajno glavarstvo pritrdilo vsem nemškim ugovorom, tako da bi bila nemška zmaga v prvem in drugem razredu celjske okoliške občine zagotovljena.

š Aretiran ogleduh. V Gradcu je državna policija aretirala nekega vojaškega ogleduha, ki je popival s častniki kornega poveljstva ter je hotel od njih izvabiti razne skrivnosti. Več častnikov, ki so z ogleduhom popivali, je kompromitiranih.

š Stavka mizararskih pomočnikov je bila v Gradcu v soboto končana. Mizararski pomočniki, ki so zahtevali zvišanje plače, so pristali na akordno delo in dobe deveturno delo.

STAVKA PROTI MESARJEM

je v Kremsu. Gospodinje kupujejo sama jajca in zelenjavo.

V ZRAKOPLOVU PREKO ATLANTSKEGA OCEANA

namerava v avgustu z nekim vodljivim zrakoplovom podvzeti aviatik Villawann. Zrakoplov bo spremljal neki parnik.

AVTOMOBILNA NESREČA.

Iz Nice poročajo, da se je pri Castelare ponesrečil avtomobil Amerikanca Henryja, ker je odpovedala zavora. Neka gospa Matton je padla v prepad in se ubila. Henry je težko ranjen, njegova soproga ni ranjena.

Telefonska in brzojavna poročila.

LAŠKA FAKULTETA.

Dunaj, 27. junija. Napovedana konferenca slovenskih načelnikov z ministrskim predsednikom Bienertom se danes ni vršila, ker je bil dr. Šusteršič zadržan, priti danes na Dunaj. Na njegovo željo je preložil ministrski predsednik sestanek na jutri, torek, ob pol 10. uri dopoldan. — Splošno se sodi, da odgovor barona Bienertna na zahtevo Jugoslovanskega vseučiliškega kluba ne bo zadovoljiv. Tako vsaj že naprej napovedujejo nemški vladni listi, ki so slišali nekaj zvoniti iz sobotnega ministrskega sveta.

BIENERTH.

Dunaj, 27. junija. Baron Bienert je bil danes v posebni daljši avdijenci pri cesarju.

ITALIJANSKI VSEUČILIŠČNIKI GROZE.

Dunaj, 27. junija. Italijanski visokošolski odbor poziva italijanske vseučilišnike, naj ostanejo na Dunaju in v Gradcu, da uprizore demonstracije, če se izjalovi predloga o italijanski pravni fakulteti.

TRIESTE O NULLA!

Trst, 27. junija. Liberalno poreško narodno politično društvo je brzojavno pozvalo poslanca dr. Rizzija in Bartolija, naj se drže pri razpravi o italijanskem vseučilišču načela: »Trieste o nulla!

CESAR.

Dunaj, 27. junija. Cesar se poda danes za dva meseca v Ischl.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V BOHINJSKI BISTRICI. — VEČ OSEB RANJENIH.

Bohinjska Bistrica, 27. junija. Današnji osebni jutranji vlak iz Trsta številka 12 je trčil na postaji Boh. Bistrica v tovorni vlak št. 87. Lahko ranjenih je več oseb! Pet tovornih voz je razbitih. Nesreča je nastala, ker ni bil pravilno postavljen menjalnik.

ŽUPANSKA VOLITEV V ŽELEZNIKIH.

Železniki, 27. junija. Za župana je bil izvoljen vrli naš somišljenik gosp. Ivan Lotrič.

DOPOLNILNA DRŽAVNOZBORSKA VOLITEV V GORICI.

Gorica, 27. junija. Pri tukajšnjih nadomestnih državnozbornih volitvah je zmagal laški liberalcec Ussai, ki je dobil 2162 glasov. Laški krščansko-socialni poslanec Bugatto je dobil 222, socialni demokrat pa 253.

ZRAKOPLOVNI POLETI V GORICI.

Gorica, 27. junija. Vsled slabega vremena so bili včeraj zrakoplovni poleti odpovedani. Zrakoplovni poleti se vrše na praznik, v sredo.

VREME.

Dunaj, 27. junija. Vremenska opazovalnica naznanja zelo hladno vreme, semtertje deževje, nestanovitno.

ČEHI IN KATOLIŠKI SHOD V INOMOSTU.

Praga, 27. junija. Češki deželni maršal princ Ferdinand Lobkovic, grof

Adalbert Schönborn, grof Ledochowski, profesor dr. Kupka in dekan Riedl objavljajo oklic, s katerim vabijo Čehe na inomoški katoliški shod, ki bo od 9. do 11. septembra.

POLJSKO VPRAŠANJE.

Berolin, 27. junija. Državni kanceler Bethmann-Hollweg namerava začeti odločno protipoljsko politiko in začeti brezobzirno izvajati razlastitveno postavo. Avstrijski Poljaki hočejo pritistniti na Aehrenthala, da to prepreči; če pa Aehrenthal tega ne bi hotel, bodo Poljaki nehali podpirati njegovo trozvezno politiko.

POLJAKI NA VSESLOVANSKEM KONGRESU.

Praga, 27. junija. »N. Politika« poroča, da so se odločili poljski zdravniki, da sodelujejo pri vseslovanskem zdravniškem kongresu v Sofiji. Ravno tako bodo tudi na časnikarskem kongresu zastopani Poljaki. Verjetno je, da bo isto tudi na glavnem kongresu.

SENZAČNA ARETACIJA V PETERBURGU.

Peterburg, 27. junija. Tu so zaprli zastopnika avstrijskega korespondenčnega biroja, barona Ungern-Sternberga, ki je ruski podanik. Govori se, da je izdajal neki tuji velesili vojaške tajnosti ruskega vojnega ministrstva. Pričakujejo se še druge aretacije.

GOREČA LADJA.

La Crosse, 27. junija. Goreti je prišel neki parnik, ki je vozil 1500 potnikov. Kapitan je takoj zavozil na obrežje. Malone vsi potniki so rešeni, razven nekaj žen, ki so pometale svoje otroke v morje, skočile za njimi in utonile.

PORTUGALSKA KRIZA.

Lizbona, 27. junija. Sonza je prevzel sestavo nove vlade.

DEMONSTRANTJE STRELJALI NA POLICIJO.

Pariz, 27. junija. Včeraj se je tu vršil pogreb umetnega mizarja, ki je nedavno pri spopadu s policijo izgubil življenje. Po pogrebu so bile velike demonstracije. Demonstrantje so streljali na policijo. Policija in kavalerija sta šli na demonstrante z golimi sabljami. 15 policijskih agentov in 20 demonstrantov je ranjenih.

VELIKANSKA ŽELEZNIČARSKA STAVKA V AMERIKI.

London, 27. junija. Iz Montreala se poroča, da bo izbruhnila v Združenih državah v Severni Ameriki velikanska stavka železničarjev, kakoršne dosedaj še ni bilo. Železničarski nastavljenici »Canadian Pacific Railway Read Cgic.« so poslali ravnateljstvu svoj ultimatum, v katerem prete s stavko, če se ne ugodni njihovim zahtevam.

PROTITURŠKI BOJKOT NA GRŠKEM.

Atene, 27. junija. Protiturški bojkot na Grškem je povzročil, da je več turških ladjinih lastnikov odpustilo svoje obojbe.

KREČANSKO VPRAŠANJE.

Carigrad, 27. junija. Velesile so včeraj podale turškemu velikemu vezirju izjavo, da bodo suvereniteto Turčije glede Krete varovale in nastopile

zoper Krecane, ako bi delali težave med hamedanskim poslancem v krešk zbornici.

BOJNE LADJE PRED KANEJO.

Dunaj, 27. junija. Poroča se o sporu zaradi Krete, da so se sporazumeli varstvene velevlasti in sprejele o skupnem postopanju predlog, ki ga je izdelala Angleška. Vsaka od štirih varstvenih velevlasti pošlje v krečanske vode po eno bojno ladjo. Vojaštvo se izkrca iz ladij samo v slučaju potrebe. — Vesti iz Kaneje poročajo, da je zelo neverjetno, da bi Krečani sprejeli naredbe varstvenih velevlasti, pač pa bi narodna skupščina sprejela ob priliki predlog teh velevlasti, da se skupščina samoodgodi, ne pa razpusti.

VELIKA NESREČA PRI VESELICI.

London, 27. junija. V soboto zvečer je eksplodiralo pri veselici v Ronnahayparku razsvetljevalna priprava. Nastala je grozna panika. Dve osebi sta bili pohojeni tako, da sta umrli, ranjenih je 14 oseb.

V SLOVO!

Ker se mi ni bilo mogoče osebno posloviti od vseh dragih mi ljubljanskih Orlov, kličem jim iz Zagreba v vojaški suknji krepak »Na zdare!

Franc Sterle,

preje uradnik pri dr. Peganu, sedaj 53. pešpolk, Zagreb, 11. stotinja.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 3062m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dni	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
25	9. zveč.	727.9	18.0	sr. zah.	dež	
26	7. zjutr.	726.2	16.1	brezvetr.	oblačno	45.7
	2. pop.	724.6	21.5	p. m. jzah.	del. jasno	
26	9. zveč.	723.5	20.4	sr. zah.	*	
27	7. zjutr.	726.8	11.8	sl. jug	dež	4.4
	2. pop.	731.6	16.3	sl. vzvzh.	pol obl.	

Srednja včerašnja temp. 18.2°, norm. 18.7°.
Srednja predvčerašnja temp. 19.3°, norm. 18.8°.

1870

1-1

Marija Ušeničnik roj. Januš naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Gizele, Mare in Vide vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je nje soprog, oziroma oče, svak, brat in stric, gospod

Urban Ušeničnik

c. kr. poštni poduradnik in občinski svetnik

sinoči ob 11. uri po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 55. letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnika bo v torek dne 28. junija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega oznanjenja.

Draga ga rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 27. junija 1910.

Prodaja različnih vrst hlodov, riževcev in 350 komadov stoječih dreves v Kamniku.

Meščanska korporacija v Kamniku proda dražbenim potom na lesnem skladišču v Stahovci pri Kamniku sledeče vrste lesa:

17 skladov 4 m dolgih smrekovih in jelovih hlodov, približno skupaj 5190 komadov v meri 2000 m³;
dva sklada riževcev za trame, po 5, 6, 7 in 8 m dolgih, približno skupaj 1100 komadov v meri 200 m³; nekoliko m³ mecesnovih hlodov po 4 m in cela drevesa;
en sklad javorjevih in jesenovih 4 m dolgih hlodov skupaj 86 komadov v meri 1950 m³.

Potem v gozdu »Zamazicu« poleg mesta Kamnik, torej lahko in kratko spravilo, 350 komadov stoječih, lepih in močnih dreves od 20 do 60 cm prsne mere in sicer:

75 komadov smerek,	
174 " jelk,	
73 " borovcev,	1862 2-1
28 " hrastov,	

Prodalo se bode ofertnim potom, katere je vlagati s 5% vadijem do 15. julija t. l. pri meščanski korporaciji v Kamniku.

Skladi prodali se bodo posamezno, eventualno skupno. Stoječa drevesa v Zamazicu bodo posekali korporacijski drvarji; odpadki od teh dreves ostanejo last korporacije. Ta drevesa morajo se do konca svečana 1911 iz gozda spraviti.

Odbor ni vezan najvišjo ponudbo sprejeti, temveč si pridržuje prosto pot pri oddaji.

Natančnejša pojasnila v korporacijski pisarni v Kamniku.

ODBOR.

Učna knjiga francoskega jezika za slovenske srednje šole in tem enake zavode. — Spisal Friderik Juvančič. — Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena vezani knjigi 2 K 50 vin. — Slovenci dozdej še nismo imeli nobene slovnice francoskega jezika; tembolj moramo pozdravljati dejstvo, da nam jo je spisal priznan strokovnjak profesor Friderik Juvančič. Če smo tako dolgo pregrešali učno knjigo za francoski jezik, ki se ga med nami čedaljeveč izobraženstva in mladine uči, se smemo zdaj ponajšati s tem, da imamo slovnico tako temeljito, praktično in jasno, da se sme z vsako drugo kosati. Velika prednost F. Juvančičeve učne knjige francoskega jezika je ta, da ni prikladna zgolj za šolo, ampak tudi za samouke, ker je tako pregledno, precizno in praktično sestavljena, da se bo iz nje vsak sam brez tuje pomoči kmalu navadil francoskemu jeziku. Pravila za izgovarjanje so izborna, nič manj način vaj in nalog, ki uvajajo jezikovni duh. Ker je znanje francoskega jezika in literature za vsakega izobraženca neobhodno potrebno, se ne bo Juvančičeva knjiga ustalila samo na srednjih šolah, marveč se razširila v vseh krogih po Slovenskem, koder raste ljubezen do francoskega jezika in zanimanje za bogato francosko književnost ter duševne proizvode francoskega ljudstva. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Vodnik marijanski. Navodilo za pravilno vodstvo Marijinih družeb. Izdalo osrednje vodstvo Marijinih družeb za ljubljansko škofijo. Cena v platno vezani knjigi 3 K 20 vin. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Za voditelje Marijinih družeb je ta knjiga nujno potrebna, posebno ker je sestavljena popolnoma za naše razmere in na podlagi mnogoletnih izkušenj. Nauki, ki jih nudijo voditeljem razne drugojezične knjige, niso povsem za naše družbe in ne odgovarjajo našim razmeram, zato je dalo osrednje vodstvo Marijinih družeb po priporočilu prevzvišenega knezoškofa to knjigo v tisk. Voditelji Marijinih družeb bodo sprejeli knjigo z veseljem. Obširna ocena sledi v strokovnih listih.

1860 Zahvala

Za mnogobrojne ustmene in pisane dokaze iskrenega sočutja in sožalja povodom smrti nepozabnega brata, gospoda

Antona Burger

prometnega uradnika

se najsrčneje zahvaljujeva prečastiti duhovščini, blagemu stricu gosp. Karolu Pakiž in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, slavnemu glasb. društvu v Ribnici za ganljivo petje.

Iskrena zahvala vsem, ki so karkoli izkazali zadnjo čast nepozabnemu pokojniku.

Ribnica, 25. junija 1910.

Marija Burger Ivan Burger
sestra, brat.

Zahvala. 1866

Za vse dokaze sočutja ob boleznih in smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Konrada Rozman

c. kr. davčnega uprav. v Mokronogu izrekam tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujem preblag gospodarstvu dvornemu svetniku A. Klimentu in finanč. nadsvetniku F. Avianu ter ostalim gg. uradnikom finančnih oblastij in davčnih uradov, osobito njegovim g. kolegom davčnega urada v Mokronogu kakor tudi vsem prijateljem in znancem za spremstvo k večnemu počitku, gg. pevcem slavne Glasbene Matice za ganljivo in tolažilno petje ter darovalcem vencev. Zahvaljujem pa se tudi častitim usmiljenim sestram za ljudomilno oskrbovanje blagega pokojnika.

Josipina Rozman.

Ženitna ponudba.

Katero dekle ali vdova srednje starosti — čeprav brez premoženja — bi vzela penzionista s 3000 K letne pokojnine in še drugo premoženje? Ponudbe na upravništvo tega lista pod št. 1864 in sicer najljubše s sliko ali pismom. Za poštenost in 1864 tajnost se jamči. 2-1

Esvegersko
sivo in rdečo
Marzeljsko
Angeljnovo

Milo

Priporočila tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Otvoritev hotela

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne zelenice, otvoril prenovljen

hotel „STOL“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bom cenjenemu občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na razpolago. Razgled in lega krasna. Kraj jako miren in letovičarjem zelo priporočljiv. V bližini naravno lepi Vintgar in Bled. Cene nizke, postrežba dobra in točna. Priporočam se v prijazno upoštevanje. Z odlič. spost.

Alozij Zajec.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8

hoče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovine zmanjšati in prodaja perilo, platno, vezenje, sploh vse v to stroko spadajoče predmete

po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

K obilnemu posetu vabi vljudno 1571

A. Šarc, Sv. Petra cesta št. 8.

1856 Naznanilo. 1-1

Likvidacijski odbor „I. Dolenjskega narodnega doma v Rudolfovem“ je v svoji seji, 23. junija 1910 izbral sledečih 20 v plačilo zapadlih delnic:

1. fol. 59 pag. 37	11. fol. 24 pag. 9
2. „ 154 „ 135	12. „ 51 „ 29
3. „ 194 „ 175	13. „ 136 „ 118
4. „ 100 „ 74	14. „ 27 „ 12
5. „ 64 „ 42	15. „ 87 „ 62
6. „ 81 „ 56	16. „ 12 „ 6
7. „ 129 „ 114	17. „ 6 „ 4
8. „ 117 „ 103	18. „ 1 „ 1
9. „ 112 „ 98	19. „ 106 „ 89
10. „ 72 „ 47	20. „ 90 „ 66

Perutninarski zavod „Planinka“

Spodnja Šiška, Brindlova cesta 73, prodaja kokoši-italijanke, ki neso celo zimo, kromad po 4, 3 in 2 K. 1909 letnika svitile brahma in bele wyandotte. Ondi se prodaja 1858 tudi velik pes čuvaj. 3-1

Organist

ki bi znal tudi kako rokodelstvo, se sprejme takoj. Plača 600 K. Več pove župni urad v Bazovici 1855 pri Trstu. 2-1

Hotel pri belem volu v Celju išče gostilničarja.

Nastopiti je brž ko mogoče.

Slavn. občinstvu se vljudno naznanja, da je

kavarniški vrt zopet odprt

Za mnogobrojni obisk se vljudno priporoča

K. Polajnar, lastnik „Kavarne Prešeren“.

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrogovina v Ljubljani

Mestni trg št. 22 in 23.

1816 Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna postrežba.

Prihodnji spored „Elektroradiografa Ideal“

1573 (od srede 29. junija do petka 1. julija) 2-1

Mojzesovo življenje

(kolosalna svetopisemska slika, sestavljena po navedbah slovitega P. Madisona Peters D. J.)

traja skoraj 2 uri.

Največji uspeh sedanjosti.

Največji uspeh sedanjosti.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 27. junija.

Pšenica za oktober 1910	9-64
Rž za oktober 1910	6-99
Oves za oktober 1910	7-24
Koruza za julij 1910	5-31
Koruza za avgust 1910	5-44
Koruza za oktober 1910	5-66

Efektiv:

Komptoarist

popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali iz trgovine, se sprejme takoj.

Naslov pove uprava lista.

1843 Dijaki

od I. do IV. gimnazije se sprejmejo za prihodnje leto na hrano in stanovanje blizu II. državne gimnazije oddaljeno 5 minut. Dijaki imajo na razpolago lep senčnat vrt. Poizve se pri vrtnarju, Ambrožev trg št. 3 v Ljubljani. 1813 3-1

1843 Ženske

LASE

odstrizene in zmesane kupujem po najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.

Izdelujem vsa lasna dela.

Stanovanje

v vili, pot v Rožno dolino št. 216 pri Ljubljani se odda za avgustov termin v najem.

1692 1

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadilce.

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkozoy v Ljubljani 3427 Cena K 2.—. 52-1

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; kri, moč, zdravje dosežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno

v lekarni Trnkozoy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Gospodične

iz boljše rodbine se sprejmo na hrano in stanovanje. Terezija

1832 Papst, Barvarska steza št. 5.

Zlato svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj krasno sobo-stal. svet. slovo

Seydlin & Snydl izdelovalci

Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 7

1863 Iščem dva 5-1

izvežbana delavca

za izdelovanje zidne opeke s poma-gači. Plača no dogovoru pri g. G. Šmidu v Komendi.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franco!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

151

Glavno zastopstvo
THE REX Co.

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 7

ima vedno v zalogi

pisalne stroje

L. C. Smith & Bros.

pisalne mize

in drugo pisarn. pohištvo,

vse potrebščine za

pisalne stroje,

razmnoževalne aparate

ter

vsakovrstnega papirja.

Telefon št. 38.

Dobro izvežban restavratorec

se išče za dobro idočo restavracijo v zelo prometnem mestu. Pogoji zelo ugodni, na zahtevanje se uredijo tudi spalne sobe. Zraven zelo lep velik senčnat vrt, kegljišče in veselična dvorana. Dotičnik mora znati slovensko. **Prevzeti je restavracijo s 1. avgustom.** Natančna pojasnila daje **Ivan Bajželj v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej),** ustmeno ali pismeno. 1837 6-1

Edinizasebni slovenski zavod
1781 te vrste je 4-1**Prvi slovenski zasebni
trgovski tečaj**

v Ljubljani, Turjaški trg št. 4
Vpisovanje 2. in 3. julija od 9-12, 2-4
Vsprejemajo se samo gojenke.

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Polliterska steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. - Naročila proti povzetju. 3281

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od K 100- naprej.

Finejše vrste od K 150- naprej.

Znana kot najfinejša z najlažjim lekom.

Glavna zaloga „Puchovih“ koles
Fr. Cuden, trgovec v Ljubljani.

1011 Ceniki zastoj in poštine prosti. (1)

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteti: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu

izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejše izdaje s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kapele velikost 30x22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26-; najfinejše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32-;
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31 1/2 x 22 1/2 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42-;
- c) oblika velike četvorke velikost 34x24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40-; najfinejše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47-;

Prednosti tega misala

- zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.
- d) oblika male pole velikost 36x25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejše vezave.

Kanontable pod celuloidom.**Praktična novost.**

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24x17 cm	K 4-80
27x18 cm	5-90
30x22 cm	6-10
28x19 cm	5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne sonce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro oportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaeque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13 1/2 x 9 cm) Šagrini z zlato obrezo K 6-.

Rituale Romanum. (Velikost 23 x 14 1/2 cm), Šagrini z zlato obrezo K 12-96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat - Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Novo spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila «Katoliška Bukvarna v Ljubljani». Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpismi. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvobhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel - Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4-32.

Schwillinsky - Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.

Nagelschmitt, Die Feler der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.

Müllendorff, Plus X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klösterschulen. 72 v.

Soengen. Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereit den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.

Jeglič Anton Bonaventure, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3-.

Wiseman - Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20, vezano K 1-80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzen Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1-.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7-.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5-.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventure, Mladenčem .I zvezek. Obramba vere K 1-.

Ne le mladeniči temveč vsi Slovenci naj čitajo to knjižo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predskodi in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširan K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjene polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svoj korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakovlopu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise prestavi v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju široj svetovi z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom

Use te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.